



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Varaždin, rujan 2015.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	5
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
IV.	SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA	6
V.	NALAZ	20
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA	29



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/15-10/29
URBROJ: 613-07-15-20

Varaždin, 29. rujna 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Varaždinske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 4. svibnja do 29. rujna 2015.

I. PREDMET REVIZIJE

Prijevarena se obično karakterizira kao obmana, varanje, skrivanje, tajenje ili kršenje povjerenja, s ciljem pribavljanja koristi ili stjecanja neke neopravdane ili nepoštene prednosti. To je u većini slučajeva protupravna radnja, gdje jedna strana namjerno obmanjuje drugu pogrešnim predstavljanjem. Najčešći oblici prijave su: zlouporaba odnosno otuđivanje imovine, prijevarena u financijskom izvještavanju, nezakonito stvaranje troškova i obveza za društvo i korupcija (osobito u postupcima nabave i prodaje).

Najbolja praksa podrazumijeva sprječavanje, otkrivanje i odgovarajući odgovor na prijevarena. Postiže se uspostavljanjem standarda i omogućivanjem prepoznavanja i izvješćivanja o prijevarama, razvijanjem alata koji sprječavaju i otkrivaju prijevarena i odgovarajućim odgovorom na sumnje o prijevarama.

Sprječavanje prijave je troškovno najdjelotvorniji način njezine kontrole i smanjuje vjerojatnost njezina pojavljivanja. Podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijave, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijave kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevarena te prepoznavanje rizika i uspostavljanje prikladnih unutarnjih kontrola, kao odgovor rukovoditelja na rizike prijave. Sprječavanje treba biti podržano odgovarajućim mehanizmima otkrivanja, kako bi eventualne prijave bile otkrivene što je moguće ranije i kako bi bile poduzete odgovarajuće aktivnosti. Primjena sustava otkrivanja prijave ima učinak odvraćanja i jamči da će pokušaji prijave biti brzo i pouzdano otkriveni. Ako mogući počinitelji prijave znaju da će biti otkriveni, manja je vjerojatnost da će pokušati prijevarena. Sustav otkrivanja podrazumijeva analitičke i druge postupke za razotkrivanje nepravilnosti te izvješćivanje o sumnji na prijevarena.

Prijave u javnom sektoru mogu imati za posljedicu financijske gubitke i uništavanje ugleda, mogu nepovoljno utjecati na moral zaposlenika i narušiti povjerenje javnosti u isporuku javnih usluga. Zbog toga rukovoditelji moraju osigurati djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja javnim sredstvima i spriječiti da se prijave pojave u njihovom području odgovornosti.

Na području Varaždinske županije osnovano je 40 trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za izvršavanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu. Osim trgovačkih društava koja obavljaju komunalne djelatnosti, posluju i trgovačka društva koja su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osnovale za obavljanje drugih djelatnosti (poticanje regionalnog razvoja, usluge privlačenja investicija, izradu projekata, upravljanje poslovnim zonama, skupljanje, izradu poslovnih, razvojnih, investicijskih i ostalih planova, distribuciju plinovitih goriva distribucijskom mrežom, trgovačko posredovanje, gospodarenje otpadom, radijsku djelatnost, organizaciju i posredovanje u izgradnji, upravljanje imovinom jedinica i druge slične djelatnosti).

Predmet revizije učinkovitosti su politike i postupci za sprječavanje i otkrivanje prijave te aktivnosti koje društva poduzimaju kako bi spriječila i otkrila prijevarena.

Revizijom je obuhvaćeno pet trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Varaždinske županije: Termoplin d.d., Varaždin za distribuciju i opskrbu prirodnim plinom, Varkom d.d., Varaždin za opskrbu vodom i odvodnju otpadnih voda, Aquatehnika d.o.o., Varaždin za graditeljstvo i usluge, Ivkom d.d., Ivanec za komunalne poslove i Parkovi d.d., Varaždin za komunalne i hortikulture djelatnosti. Odabrana su prema kriteriju materijalne značajnosti u ostvarenju prihoda u 2013. i vrijednosti imovine, specifičnosti odnosno strukturi vlasništva te napisima u medijima (plaće, menadžerski ugovori, otpremnine te rješenja problema baliranog otpada). Financijska revizija u društvu Ivkom d.d., Ivanec je obavljena za 2008., društvu Aquatehnika d.o.o., Varaždin za 2009. i društvima Termoplin d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin za 2010. Utvrđeno je da nije ustrojen učinkovit sustav unutarnjih kontrola vezano uz planiranje i računovodstveno poslovanje, ostvarivanje prihoda i rashoda, učinkovito i odgovorno upravljanje javnim kapitalom te provođenje postupaka javne nabave.

Društvo Termoplin d.d., Varaždin je osnovano u listopadu 1970. kao Pogon za plinifikaciju u sastavu Građevno industrijskog kombinata Zagorje. Kao javno komunalno poduzeće Termoplin, Varaždin osnovano je 1990. Nakon pretvorbe upisano je u sudskome registru u svibnju 1995. s temeljnim kapitalom u iznosu 18.474.802,00 kn, koji je podijeljen na 50 013 dionica nominalne vrijednosti 100,- DEM. Jedinicama lokalne samouprave je preneseno 37 119 dionica ili 74,2 % temeljnog kapitala bez naknade (od čega Gradu Varaždinu 69,98 %), a mali dioničari su upisali 12 894 dionica s popustom ili 25,8 %. Temeljni kapital je povećan iz zadržane dobiti 2003. na iznos 20.005.200,00 kn (radi prenomacije), povećanjem nominalnog iznosa svake dionice na 400,00 kn te 2013. na iznos 100.026.000,00 kn, povećanjem nominalnog iznosa dionice na iznos 2.000,00 kn. Broj dionica nije mijenjan. Koncem 2014. Grad Varaždin ima 25 504 dionica ili 50,99 % udjela u temeljnom kapitalu, Uprava 21 098 dionica ili 42,19 %, Grad Ludbreg 2 031 dionicu ili 4,06 % i devet malih dioničara ima 1 380 dionica ili 2,76 %. Po veličini je razvrstano u velike poduzetnike. U svojem sastavu ima dva ovisna društva (Plin Konjščina d.o.o. s 94,88 % poslovnog udjela i Radio Varaždin d.o.o. s 80,40 %). Obavlja djelatnost distribucije na području 24 jedinice lokalne samouprave na području Varaždinske županije i opskrbu plinom, servisiranje plinskih trošila, opreme i uređaja, baždarenje plinskih brojila i regulacijske tehnike u vlastitoj baždarnici te druge djelatnosti. Tijela upravljanja su Glavna skupština, Nadzorni odbor i Uprava (direktor). Koncem 2014. društvo ima 120 zaposlenika.

Društvo Varkom d.d., Varaždin je osnovano 1999. pod nazivom Varkom dioničko društvo za opskrbu vodom i odvodnju otpadnih voda na temelju Odluke skupštine o organiziranju Javnog komunalnog poduzeća Varkom u dioničko društvo. Temeljni kapital iznosi 233.914.500,00 kn, a čini ga 2 339 145 redovnih osnivačkih dionica u nominalnoj vrijednosti svaka 100,00 kn. Odlukom Glavne Skupštine iz lipnja 1999. utvrđeno je da grad Varaždin i svaka jedinica lokalne samouprave stječe vlasništvo nad onim brojem dionica koji odgovara njenom udjelu u osnivačkim pravima. Grad Varaždin ima 51,0 % dionica. Po veličini je razvrstano u velike poduzetnike. Tijela upravljanja su Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština. Obavlja djelatnost javne vodoopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda, ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode za piće za vlastite potrebe, izvođenje priključaka, proizvodnja energije za vlastite potrebe i uzorkovanje i ispitivanje vlastitih otpadnih voda. Koncem 2014. ima 281 zaposlenika.

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin je osnovano na temelju Izjave o osnivanju iz ožujka 2009., izdvajanjem gospodarske cjeline iz trgovačkog društva Varkom d.d. za opskrbu vodom i odvodnju otpadnih voda, Varaždin. Jedinu osnivač je trgovačko društvo Varkom d.d., Varaždin, a temeljni kapital iznosi 22.600.000,00 kn.

Po veličini je razvrstano u srednje poduzetnike. Osnovna djelatnost društva je projektiranje, građenje, uklanjanje građevina, nadzor nad građenjem te laboratorijsko ispitivanje građevina, građevinskog materijala i građevinskih elemenata. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Koncem 2014. društvo ima 97 zaposlenika.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec je osnovano 1968. kao komunalna ustanova. U sudski registar je upisano u srpnju 1995., na temelju rješenja Hrvatskog fonda za privatizaciju, s temeljnim kapitalom u iznosu 18.622.500,00 kn. Nakon povećanja 2004. i 2006., temeljni kapital je iznosio 30.145.380,00 kn. U prosincu 2013. je obavljena podjela društva s osnivanjem novog trgovačkog društva, u svrhu usklađenja djelatnosti s odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11 i 56/13). Temeljni kapital nakon podjele iznosi 10.512.810,00 kn. Grad Ivanec ima 58,6 % temeljnog kapitala, Grad Lepoglava 16,0% te četiri općine ukupno 25,4%. Do konca 2013., odnosno podjele, bilo je razvrstano u srednje poduzetnike. Djelatnost društva je gospodarenje komunalnim i neopasnim proizvodnim otpadom, naplata parkiranja, održavanje čistoće i javnih površina, upravljanje grobljima, održavanje groblja te obavljanje pogrebnih poslova, tržnice na malo, proizvodnja metalnih konstrukcija i dijelova, održavanje i popravak motornih vozila, održavanje nerazvrstanih cesta, prometnica, izgradnja vodovoda i kanalizacije, prijevoz robe (tereta) za vlastite potrebe, građenje, projektiranje i nadzor nad gradnjom, računovodstveni poslovi i druge djelatnosti. Tijela upravljanja su Glavna skupština, Upravni odbor i Izvršni direktor. Koncem 2014. društvo ima 72 zaposlenika.

Društvo Parkovi d.d., Varaždin je osnovano 1952. U registar trgovačkog suda je upisano u prosincu 1995. Temeljni kapital društva iznosi 5.936.400,00 kn, a čini ga 14 841 redovnih dionica u nominalnoj vrijednosti svaka 400,00 kn. Grad Varaždin ima 78,0 % temeljnog kapitala i ostali dioničari 22,0 %. Po veličini je razvrstano u srednje poduzetnike. Tijela upravljanja su Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština. Obavlja djelatnost uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja i rasada, uslužne djelatnosti u biljnoj proizvodnji, iznajmljivanje građevinskih strojeva i opreme s rukovateljem, popravak predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo, ostale poslovne djelatnosti (uređenje i održavanje groblja, izgradnja grobnica i nadgrobni spomenika, izrada projektne dokumentacije za oblikovanje parkova, zelenih rekreacijskih površina te groblja, održavanje groblja i krematorija te obavljanje pogrebnih poslova), uzgoj usjeva, vrtnoga i ukrasnoga bilja, uslužne djelatnosti u biljnoj proizvodnji i stočarstvu, osim veterinarskih usluga, šumarstvo, sječa drva i usluge povezane s njima. Koncem 2014. ima 92 zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi jesu li društva uspostavila prikladne politike, procedure i kontrole kako bi spriječila prijevare
- utvrditi poduzimaju li potrebne aktivnosti kako bi povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevara
- ocijeniti djelotvornost sustava unutarnjih kontrola s obzirom na rizike prijevara
- utvrditi koje su postupke društva uspostavila kako bi što prije otkrila prijevare.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevara, odgovornost rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevara, sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara te analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno poslovanje za 2014. Ovisno o ocjeni rizika, za pojedina područja revizije su obuhvaćena i ranija razdoblja.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Pri odabiru revizijskog pristupa, kako bi se pribavili mjerodavni revizijski dokazi i odgovorilo na ciljeve revizije, primijenjene su različite metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza. Trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom su poslani upitnici u vezi politika i postupaka za sprječavanje prijevara, odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevara, sustava unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara te analitičkih i drugih postupaka za otkrivanje prijevara. Provjeravani su dokazi za pojedine tvrdnje iz pribavljenih odgovora. Proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi, akti te dokumentacija i informacije o poslovanju trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom, stručni članci, strategije i druga dokumentacija.

Provjereno je jesu li društva donijela politike i procedure za sprječavanje prijevara te jesu li uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola i promicala korporativno upravljanje kao sustav, kojim se provode kontrole i nadzor nad radom društva. Nadalje, provjereno je donošenje etičkih kodeksa i njihova primjena u poslovanju društava. Analizirane su strategije, planovi, politike i smjernice. Obavljena su izravna dokazna ispitivanja s obzirom na područja podložna prijevarama (blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada, nabava roba, radova i usluga, postupci zapošljavanja i unaprjeđivanja, naplata potraživanja i druga rizična područja, ovisno o djelatnosti društva). Obavljeni su razgovori s direktorima i pojedinim zaposlenicima te su pribavljena pisana obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjeravano je posluju li trgovačka društva na transparentan način, odnosno objavljuju li na mrežnim stranicama propisane podatke.

Okosnicu revizije su činila sljedeća pitanja:

- Jesu li uspostavljene politike i postupci za sprječavanje prijevara?
- Jesu li rukovoditelji i drugi zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima za sprječavanje prijevarama?
- Je li uspostavljen djelotvoran sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevarama?
- Jesu li uspostavljeni odgovarajući analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevarama?

IV. SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA

Politike i postupci za sprječavanje prijevара

Društvo Termoplín d.d., Varaždin je donijelo Etički kodeks u siječnju 2011. kojim su utvrđena etička načela kojih se zaposlenici trebaju pridržavati za vrijeme obavljanja službe te zabranu davanja poslovnih informacija i saznanja vezanih uz poslovne aktivnosti društva, koja predstavljaju poslovnu tajnu. Korištenje sredstava isključivo za poslovne svrhe je uređeno Pravilnikom o radu, Etičkim kodeksom i drugim općim aktima. Društvo ima 45 službenih vozila (teretna i osobna) i 61 mobilni telefon. Prema ugovoru o radu, pravo direktora je na teret troškova poslovanja koristiti bez ograničenja službeni osobni automobil, mobilni telefon i laptop, plaćati premije za životno osiguranje i invaliditet, troškove liječenja, dopunsko zdravstveno osiguranje, reprezentaciju te davanje donacija i sponzorstva. Prema odluci direktora, pravo korištenja osobnog automobila na 24 sata dnevno imaju dva zaposlenika. Za direktora i dvojicu zaposlenika je na ime korištenja službenih vozila u privatne svrhe utvrđen primitak u naravi u visini 1,0 % nabavne vrijednosti vozila. Druga službena vozila se koriste za vrijeme radnog vremena za obavljanje radnih zadataka, prema utvrđenoj evidenciji sa zaduženjem odgovorne osobe. Službena vozila su opremljena daljinskim sustavom nadzora, koji omogućava njihovo praćenje i kontrolu. Evidencija o troškovima službenih vozila je vođena. Mobilni telefoni dodjeljuju se prema potrebama radnog mjesta, a korištenje je limitirano određenim iznosom. Prema ugovoru, mobilni operater ispostavlja društvu račun maksimalno do utvrđenog limita, a u slučaju prekoračenja razliku ispostavlja na privatnu adresu zaposlenika, koji koristi mobilni uređaj. Pristup imovini društva izvan radnog vremena imaju zaposlenici na određenim radnim mjestima. Za tjelesnu zaštitu osoba i imovine u prostoru šalter sale i blagajne za vrijeme radnog vremena, uslugu pratnje i prijevoza novca specijalnim blindiranim vozilom te pregled i evidentiranje svih osoba i vozila kod ulaza i izlaza u poslovne prostore društva, 24 sata na dan, koristi usluge zaštitarske tvrtke. Odgovornost i transparentnost donošenja odluka na razini Uprave, Nadzornog odbora i Glavne skupštine je uređeno Statutom, Poslovníkom o radu Nadzornog, odnosno Revizorskog odbora, ugovorom o radu zaključenim između Nadzornog odbora i direktora te Pravilnikom o radu. Donošenje odluka temelji se na analizama, planovima i zapisnicima Nadzornog i Revizorskog odbora. Donošenje odluka je zabilježeno i dokumentirano. Odlukom direktora propisana je procedura za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno nabavu radova do 500.000,00 kn. Na mrežnim stranicama društva objavljene su informacije propisane odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13) te Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (Narodne novine 155/14). Društvo je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevара donošenjem Etičkog kodeksa i dobrom praksom, koja se temelji na sustavu ovlaštenja, odgovornosti i suradnje zaposlenika, dok davanje i primanje poklona i ugošćavanje nije uređeno Etičkim kodeksom ili drugim općim aktom. Tijekom 2014. za donacije i sponzorstva je dodijeljeno 133.898,00 kn. Procedure, kriteriji i ograničenja za dodjelu sponzorstva i donacija nisu utvrđeni.

Društvo Varkom d.d., Varaždin uspostavilo je kontrolne mehanizme odnosno donijelo je određene dokumente, kojima je utvrdilo načela poslovnog i etičkog ponašanja te postupke radi sprječavanja prijevара i korupcije. Etičkim kodeksom utvrđena su osnovna etička pravila svih zaposlenika radi utvrđivanja i promoviranja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima (poslovanje u javnom interesu, naročito poštujući i razvijajući osnovne vrijednosti kao što su pravičnost, poštenje, odgovornost, integritet, kvaliteta usluga, transparentnost, poduzetnost, timski rad i druge vrijednosti) te postupanju u slučaju njihovih povreda.

Društvo je prethodnih godina uspostavilo i dokumentiralo integrirani sustav upravljanja kvalitetom, kojim su utvrđeni poslovni procesi (prema zahtjevima međunarodnih normi) te posjeduje certifikate ISO 9001, ISO 14001 i ISO 22000. Navedeni međunarodni standardi se odnose na kvalitetu, okoliš i učinkovito upravljanje rizicima za sigurnost hrane. Davanje i primanje poklona i ugošćavanje je utvrđeno Etičkim kodeksom i Odlukom o korištenju reprezentacije. Zaposlenici ne smiju primati darove od osoba s kojima su u poslovnom odnosu. Iznimno, ako se radi o prigodnim darovima simbolične vrijednosti, koji se u poslovnom okruženju smatraju uobičajenim znakom pažnje, primanje darova je dozvoljeno ako ne dovodi primatelja u obvezujuću ovisnost, ne utječe na sklapanje posla niti stavlja davatelja u bilo kakav povlašten položaj, a primanje i davanje novca i/ili protuusluga najstrože je zabranjeno. Korištenje drugih sredstava društva (službenih vozila i mobitela) također je utvrđeno općim aktima. Odlukom o korištenju službenih vozila utvrđeni su uvjeti korištenja službenih vozila u poslovne svrhe, tko ima pravo korištenja i u kojem vremenu te zaduženja i evidencije. Pravo korištenja službenog vozila na teret troškova poslovanja ima direktor. Prilikom korištenja osobnog automobila u privatne svrhe, direktor vodi evidenciju prijeđenih kilometara na temelju koje mu se mjesečno obračunava plaća u naravi. Odlukom o korištenju mobilnih uređaja utvrđeno je pravo na korištenje mobilnih telefona umreženih u zajedničku mrežu za potrebe poslovnog komuniciranja u obavljanju djelatnosti društva, a na teret društva. Nadalje, Odlukom o rasporedu radnog vremena posebno su uređeni dnevni i tjedni rasporedi radnog vremena, s obzirom da je zbog posebnosti organiziranja i obavljanja određenih poslova i zadataka, u cilju nesmetanog djelovanja vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje, kao i poslova fizičke i tehničke zaštite objekata i imovine, raspored radnog vremena potrebno urediti drugačije, nego što je propisano Pravilnikom o radu. Odgovornost i transparentnost donošenja odluka na razini Uprave, Nadzornog odbora i Glavne skupštine je uređeno Statutom. Donošenje odluka temelji se na analizama, planovima i zapisnicima te je zabilježeno i dokumentirano. Na mrežnim stranicama društva, prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, javno se objavljuju bitni podaci o društvu, što pridonosi transparentnosti poslovanja.

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin je donijelo Etički kodeks u svibnju 2013. i objavilo ga na oglasnoj ploči. Etičkim kodeksom su utvrđena osnovna etička pravila svih zaposlenika radi utvrđivanja i promoviranja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima te postupanja u slučaju njihovih povreda. Prema Etičkom kodeksu, zabranjeno je primanje i davanje darova od osoba s kojima su u poslovnom odnosu. Iznimno, ako se radi o prigodnim darovima simbolične vrijednosti, koji se u poslovnom okruženju smatraju uobičajenim znakom pažnje, primanje darova je dozvoljeno ako ne dovodi primatelja u obvezujuću ovisnost, ne utječe na sklapanje posla niti stavlja davatelja u bilo kakav povlašten položaj. Korištenje sredstava isključivo za poslovne svrhe je uređeno Etičkim kodeksom i drugim općim aktima. Korištenje službenih vozila (osobna i teretna te radni strojevi) je uređeno Pravilnikom o korištenju službenih vozila. Vozila imaju ugrađen daljinski sustav nadzora i telemetrijski prijenos podataka o stanju i korištenju vozila. Evidencija i analiza troškova službenih vozila je vođena. Prema ugovoru o radu, direktor ima pravo korištenja osobnog automobila, bez ograničenja. Prilikom korištenja osobnog automobila u privatne svrhe, direktor vodi evidenciju prijeđenih kilometara na temelju koje mu se mjesečno obračunava plaća u naravi. Korištenje 38 mobilnih telefona je uređeno odlukom direktora. Računi za troškove mobilnih telefona su kontrolirani mjesečno, a ostvarene troškove iznad dopuštenih plaćaju zaposlenici. Pristup imovini izvan radnog vremena kontroliraju i prate ovlaštene osobe. Odluke donose Skupština, Nadzorni odbor i direktor prema Izjavi o osnivanju. Pri donošenju odluka sastavljaju se zapisnici. Odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su zabilježene i dokumentirane.

Društvo je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevара donošenjem Etičkog kodeksa i drugih općih akata. Transparentnost donošenja odluka je osigurana objavom na oglasnoj ploči društva. Društvo nema mrežnu stranicu i nije objavilo informacije propisane odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec je donijelo Etički kodeks u svibnju 2015. i objavilo na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama. Etičkim kodeksom su uređena pravila dobrog ponašanja zaposlenika prema građanima, pravnim osobama, javnim i državnim tijelima te u međusobnim odnosima zaposlenika. Davanje i primanje poklona i ugošćavanje te korištenje sredstava isključivo za poslovne svrhe je uređeno pravilima kućnog reda i Odlukom o pravilima za prevenciju korupcije, ponašanjima vezanim uz primanje darova, upravljanje sredstvima, povjerljivošću i nepristranošću, obavljanju dodatnoga posla izvan radnog vremena te razdvajanju privatnih i poslovnih interesa. Prema navedenoj Odluci, zabranjeno je ponuditi, dati ili prihvatiti, izravno ili neizravno, bilo kakvu neovlaštenu novčanu ili drugu korist, uslugu ili obećanje, u svrhu dobivanja, održavanja, upravljanja ili osiguravanja bilo kakve protupravne koristi, osim ako se radi o uobičajenom znaku pažnje kao što je kalendar, rokovnik, kemijska olovka i osobno poziv na piće ili ručak, u vrijednosti do 200,00 kn. Izvršni direktor može dati dar do vrijednosti 500,00 kn. Primanje ili davanje darova ili poklona, vrijednosti veće od 500,00 kn, nije dopušteno. Zabranjena su putovanja na trošak pravnih i fizičkih osoba ili s njima povezanim fizičkim osobama. Korištenje mobilnih telefona u vlasništvu društva i u vlasništvu radnika u službene svrhe je uređeno Odlukom. Također, Odlukom je uređeno korištenje vozila i strojeva te odgovornosti radnika za zadužena vozila i strojeve. Evidencija o troškovima mobilnih telefona i službenih vozila je vođena. Zaposlenici nemaju pristup imovini izvan radnog vremena. Prema pravilima kućnoga reda svi ulazi u poslovne prostore društva se evidentiraju na porti društva. Postupci donošenja odluka su uređeni Statutom, Poslovníkom o radu glavne skupštine i Poslovníkom o radu upravnog odbora. Pri donošenju odluka sastavljaju se zapisnici, a donošenje odluka se temelji na izvještajima, analizama i drugoj dokumentaciji. Donošenje odluka je zabilježeno i dokumentirano. Društvo je prethodnih godina potvrđena kvaliteta pružanja usluga certifikatom prema normi ISO 9001 i kvaliteta upravljanja okolišem prema normi ISO 14001. Za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno 500.000,00 kn za nabavu radova, donesen je Pravilnik o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti. Odluke i druge informacije iz djelokruga rada su objavljene na mrežnim stranicama, prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama. Društvo je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevара donošenjem Etičkog kodeksa i pravilima kućnoga reda te drugim općim aktima.

Društvo Parkovi d.d., Varaždin donijelo je određene dokumente u okviru kojih su, između ostalog, navedena poslovna načela te uređeno korištenje sredstava društva. Pravilnikom o radu iz rujna 2014. te izmjenama pravilnika iz ožujka 2015., kao i Organizacijskim ustrojstvom, koje je prilog Pravilniku, utvrđena su poslovna načela, koja su zaposlenici obvezni primjenjivati (savjesnost, stručnost, uredno i pravovremeno obavljanje poslova, zakonitost, tajnost, zaštita na radu, ispravno rukovanje, održavanje i čuvanje povjerenih sredstava za rad). Zaduženja i odgovornosti radnika utvrđuju se zasebno donesenim Odlukama. Društvo je prethodnih godina uspostavilo i dokumentiralo integrirani sustav upravljanja kvalitetom, kojim su utvrđeni poslovni procesi prema zahtjevima međunarodnih normi ISO 9001 i ISO 14001. Navedeni međunarodni standardi se odnose na kvalitetu i okoliš, a Organizacijskim ustrojstvom utvrđeno je provođenje sukladnih mjera, kao odgovornost kod opisa poslova radnih mjesta. Pristup imovini izvan radnog vremena kontroliraju i prate ovlaštene osobe. Odgovornost i transparentnost donošenja odluka na razini Uprave, Nadzornog odbora i Glavne skupštine je uređeno Statutom i sustavom upravljanja kvalitetom.

Donošenje odluka temelji se na analizama, planovima i zapisnicima te je zabilježeno i dokumentirano. Društvo je uspostavilo politike i postupke sprječavanje prijevара donošenjem Poslovnika sustava upravljanja kvalitetom i okolišem. Praćenjem i kontrolom utvrđenih procesa smanjuje se rizik mogućih prijevара. Na mrežnim stranicama društva, prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, javno se objavljuju bitni podaci o društvu, što pridonosi transparentnosti poslovanja.

Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

Društvo Termoplin d.d., Varaždin je Etičkim kodeksom te Pravilnikom o poslovnoj i profesionalnoj tajni odredilo smjernice, kojima su utvrđeni etički standardi koje su zaposlenici obvezni primjenjivati u svom radu. U obavljanju radnih zadataka zaposlenik društva je dužan čuvati osobni ugled, ugled društva i povjerenje kupaca. U javnim nastupima dužan je iznositi službene stavove u skladu s danim ovlastima. U odnosu s krajnjim kupcima, kao primarni akti, primjenjuju se Opći uvjeti opskrbe plinom (Narodne novine 158/13) i Mrežna pravila distribucijskog sustava. Odlukom o imenovanju povjerenika za etiku imenovana je osoba kojoj se podnose pritužbe. Etičkim kodeksom, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o poslovnoj tajni uređene su obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Društvo je na mrežnim stranicama objavilo popis gospodarskih subjekata s kojima ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi radi sprječavanja sukoba interesa u skladu s odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14), prema izjavama ovlaštenih predstavnika. Svi ovlašteni predstavnici imaju certifikate iz područja javne nabave. Redovita izobrazba o prijevari (što se smatra prijevarom, na koji način prijevara šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti) nije održavana.

Društvo Varkom d.d., Varaždin donijelo je Etički kodeks, koji služi kao smjernica zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu, utvrđeni su postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te su uređene obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Imenovano je etičko povjerenstvo od tri člana, nadležno za rješavanje prijave poslovanja i ponašanja koje je protivno odredbama Etičkog kodeksa. Također, uspostavljenim integriranim sustavom upravljanja prema zahtjevima međunarodnih normi te praćenjem i kontrolom utvrđenih procesa smanjuje se rizik mogućih prijevара. Društvo je na svojoj mrežnoj stranici objavilo nazive gospodarskih subjekata s kojima ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi. Društvo Varkom d.d., Varaždin ne održava redovitu izobrazbu o prijevari (što se smatra prijevarom, na koji način prijevara šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti).

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin je Etičkim kodeksom odredilo smjernice, kojima su utvrđeni etički standardi, koje su zaposlenici dužni primjenjivati u svom radu. Direktor ima obvezu osigurati zaposlenicima podatke, informacije i sredstva potrebna za kvalitetan rad te ih upoznati sa svim internim propisima, standardima i postupcima potrebnim za kvalitetno obavljanje poslova. Zaposlenici ne smiju sudjelovati u aktivnostima koje bi mogle dovesti do sukoba interesa, odnosno donositi odluke na temelju osobnih interesa (obiteljski odnosi, prijateljske i druge bliske veze, financijski interesi i slično). Postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa su utvrđeni Etičkim kodeksom, kao i obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Redovita izobrazba o prijevari nije održavana.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec je Etičkim kodeksom te odlukama donesenim na temelju Etičkog kodeksa odredilo smjernice, kojima su utvrđeni etički standardi, koje su zaposlenici obvezni primjenjivati u svom radu. Utvrđeni su postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa. Zaposlenici ne smiju sudjelovati u aktivnostima koje mogu štetiti položaju, interesu, ugledu i dobrobiti društva, kao i u svim situacijama u kojima je osobni interes u sukobu s poslovnim. Obveze izvršnog direktora i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru su uređene Odlukom o sustavu prijavljivanja nepravilnosti. Društvo je na mrežnim stranicama objavilo da nema gospodarskih subjekata s kojima ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi radi sprječavanja sukoba interesa u skladu s odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi. Ovlašteni predstavnici u postupku javne nabave dali su izjave o nepostojanju sukoba interesa. Društvo nije održavalo redovitu izobrazbu o prijevari (što se smatra prijevarom, na koji način prijevara šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti).

Društvo Parkovi d.d., Varaždin je uspostavilo integrirani sustav upravljanja, prema zahtjevima međunarodnih normi, praćenjem i kontrolom utvrđenih procesa, kojim se smanjuje rizik mogućih prijevara. Imenovani su povjerenici za reklamacije potrošača, osoba za davanje odgovora na upite i reklamacije, za zaštitu dostojanstva radnika i za provođenje utvrđivanja alkoholiziranosti radnika. Društvo je na svojoj mrežnoj stranici objavilo nazive gospodarskih subjekata s kojima ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi. Društvo Parkovi d.d., Varaždin nije donijelo opći akt, kojim bi se utvrdili postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Nadalje, Društvo Parkovi d.d., Varaždin ne održava redovitu izobrazbu o prijevari (što se smatra prijevarom, na koji način prijevara šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti).

Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara

Društvo Termoplin d.d., Varaždin unutarnje kontrole provodi na temelju akta o osnivanju i drugih općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. U vrijeme obavljanja revizije donesen je Kodeks korporativnog upravljanja, kojim su utvrđeni ciljevi i načela (transparentnost poslovanja, poslovanje u skladu s važećim propisima, jasno razrađene procedure rada i odgovornosti nadzornog odbora i uprave, izbjegavanje sukoba interesa, učinkovitost unutarnjih kontrola i učinkovit sustav odgovornosti). Sastav i nezavisnost članova nadzornog odbora nisu uređeni. Prema Statutu, ugovoru zaključenim s Nadzornim odborom i Kodeksu korporativnog upravljanja, direktor nema ograničenja u zastupanju, a o svom radu redovno izvještava Nadzorni odbor. Odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa nije uspostavljeno. Sistematizacijom radnih mjesta utvrđene su odgovornosti pojedinih radnih mjesta, kojima koordinira određena osoba koja obavlja podjelu poslova te rotaciju zaposlenika i poslova. Poslovi radnih mjesta su organizirani na način da više osoba sudjeluje u procesu, što omogućava kontinuiranu kontrolu aktivnosti i funkcionalan sustav unutarnje kontrole. Naloge za plaćanje potpisuju dva potpisnika, a plaćanja se obavljaju na temelju kontrolirane i ovjerene dokumentacije. Društvo je obveznik ustrojavanja unutarnje revizije. Od siječnja 2013. zaposlen je interni revizor. Revizorski odbor je osnovan u listopadu 2014. Prema organizacijskom ustrojstvu, radno mjesto internog revizora je u odjelu računovodstva i financija te je izravno odgovorno voditeljici računovodstva i financija, koja je ujedno predsjednica Nadzornog i Revizorskog odbora. Izvršna i kontrolna funkcija su nespojive.

Sastavljen je godišnji plan rada unutarnje revizije, kojim su planirani procesi koji se planiraju revidirati (upravljanje imovinom, realizacija ugovora o javnoj nabavi, upravljanje blagajničkim poslovanjem i odljevom novčanih sredstava, upravljanje ulaznom i izlaznom poštom, naplata prihoda društva, izvršavanje financijskog plana u skladu s planiranim aktivnostima, upravljanje godišnjim financijskim izvještajima i samokontrola rada unutarnje revizije). Izvješće unutarnje revizije je sastavljeno te su dane preporuke vezno uz uključivanje stručnih osoba u izradu troškovnika kod provođenja postupaka javne nabave, daljnju edukaciju zaposlenika na blagajni, odabir efikasnijeg dobavljača poštanskih usluga, izdavanje i arhiviranje izlaznih računa, intenzivniju naplatu potraživanja od pravnih osoba te daljnji razvoj interne revizije. Ocjena funkcioniranja unutarnjih kontrola je provedena, a kao dokaz učinkovitog sustava navedeni su koeficijenti financijske stabilnosti, zaduženosti, vlastitog financiranja i obrtaja potraživanja, trajanje naplate potraživanja te ekonomičnost ukupnog poslovanja. Financijski izvještaji društva podliježu vanjskoj reviziji. Društvo je u posljednjih pet godina bilo podvrgnuto vanjskoj reviziji. Reviziju financijskih izvještaja za 2014. obavila je ovlaštena revizijska tvrtka, prema kojoj financijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno u svim značajnim odrednicama financijski položaj društva, njegovu financijsku uspješnost i novčane tijekove. Financijskom revizijom za 2010. Državni ured za reviziju je o financijskim izvještajima i poslovanju izrazio uvjetno mišljenje, jer analitička evidencija odgođenih prihoda nije ustrojena na način koji omogućava provjeru usvojenih računovodstvenih politika, a potraživanja od građana i pravnih osoba za izgradnju plinskih priključaka i naknadu za priključenje nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima. Društvo je u kolovozu 2014. donijelo dopune računovodstvenih politika, prema odredbama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava (Narodne novine 158/13), kojima je utvrđeno raspolaganje plinskim priključkom. S obzirom na promjene računovodstvenih politika, društvo od kolovoza 2014. evidentira u poslovnim knjigama i iskazuje u financijskim izvještajima potraživanja od građana i pravnih osoba na temelju ugovora o priključenju na distribucijski sustav. Porezna uprava je provela nadzor obračunavanja, evidentiranja, prijavljivanja i plaćanja poreza na dodanu vrijednost za razdoblje od 1. veljače 2010. do 31. prosinca 2012. te je utvrdila nepravilnosti u obračunu i plaćanju poreza na dodanu vrijednost na izvedene plinske priključke i naknadu za priključenje na distribucijski sustav te prijevremeno iskazivanje iznosa pretporeza po ulaznim računima za plin. Društvo je platilo novoutvrđene obveze po obavljenom nadzoru i podnijelo tužbu Upravnom sudu. Postupak je u tijeku. U posljednje dvije godine Društvo nije ocijenilo specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevvara te nije razvilo odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo tim rizicima. U godišnji program rada unutarnje revizije nisu uključena pitanja prijevvara. Unutarnja revizija nije ocijenila mogućnosti pojave prijevvara i kako društvo upravlja rizikom prijevvara.

U društvu Varkom d.d., Varaždin funkcioniranje unutarnjih kontrola utvrđeno je Statutom, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te Opisom poslova radnih mjesta, kao i integriranim sustavom upravljanja kvalitetom i okolišem. Direktor je u 2011. donio Promemoriju, kojom su određene nadležnosti i ovjera dokumenata, s obzirom na veliku količinu dokumenata, koja dnevno ulazi i izlazi iz društva kroz urudžbenu poštu ili se distribuira internom poštom unutar stručnih službi i radnih jedinica, kao i hodogram postupanja kod nabave roba i usluga, kojim je detaljno propisan postupak kolanja i ovjeravanja računovodstveno financijskih dokumenata. Odredbama Statuta utvrđeno je da Nadzorni odbor daje prethodnu suglasnost na odluku uprave o nabavama te kreditnom zaduživanju ili upisu hipoteke na imovinu čija visina premašuje iznos 500.000,00 kn.

Promemorijom je utvrđeno da sve narudžbe i ugovore za robu i usluge ovjerava direktor, a narudžbe većeg iznosa od 3.000,00 kn prethodno trebaju biti ovjerene od strane rukovoditelja radne jedinice ili odgovorne osobe skladišta ukoliko se roba nabavlja za skladište. Financijski izvještaji podliježu vanjskoj reviziji, a jednom godišnje obavlja je ovlaštena revizijska tvrtka. Prema mišljenju neovisnog revizora, godišnji financijski izvještaji za 2014. fer prezentiraju u svim značajnim odrednicama financijski položaj društva, njegove financijske rezultate i novčane tijekove u skladu s važećim propisima. Revizorsko društvo bez kvalifikacije skreće pozornost da je protiv društva pokrenuto više sudskih sporova, od kojih je značajniji u vezi Ugovora o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada iz 2008. te skreće pozornost da je Odlukom Skupštine društva iz studenoga 2013. odobren Plan podjele i donesena Odluka o podjeli društva, prijenosom dijela imovine društva, kao društvo koje se dijeli i ne prestaje na novo društvo Čistoća d.o.o. Varaždin. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju za 2010., kojom je izraženo uvjetno mišljenje. Također, Državni ured za reviziju obavio je reviziju ekonomske opravdanosti razlika u cijeni skupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Varaždinske županije za 2012., kojom je obuhvaćeno i društvo Varkom d.d., Varaždin. Ministarstvo financija sastavilo je u travnju 2015. Zapisnik o obavljenom poreznom nadzoru obračunavanja, evidentiranja, prijavljivanja te plaćanja poreza i drugih javnih davanja, a predmet nadzora je porez na dodanu vrijednost od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. i porez na dobit od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. Utvrđene su razlike od podataka koje je porezni obveznik iskazao u prijavi poreza na dobit za 2013. u iznosu 714.460,35 kn, s kamatama u iznosu 85.500,35 kn, što ukupno iznosi 799.960,00 kn. Na temelju navedenog doneseno je porezno rješenje u svibnju 2015. te je društvo Varkom d.d., Varaždin u lipnju 2015. na navedeno porezno rješenje uložilo žalbu. Društvo je razvrstano u velike poduzetnike. Imenovan je interni kontrolor poslovanja, a u tijeku je uspostava adekvatnog i efikasnog sustava internih kontrola na način da se definiraju ključni poslovni procesi s ciljevima, rizicima i kontrolama. Sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2014. te su uočene slabosti i nepravilnosti u području praćenja i kontroliranja namjenskog isplaćivanja donacija i sponzorstava do krajnjeg korisnika te korištenje istih, javne nabave u vezi osoba koje su sudjelovale u pripremi tehničkih specifikacija i djelomične uspostave evidencije svih ugovora, čije otklanjanje je utvrđeno Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2014. U ožujku 2014. osnovan je Revizorski odbor. Društvo nije u posljednje dvije godine ocijenilo specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara te nije razvilo odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo tim rizicima.

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin unutarnje kontrole provodi na temelju akta o osnivanju i drugih općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. Izjavom o osnivanju su utvrđene nadležnosti direktora, Nadzornog odbora i Skupštine. Uprava se sastoji od jednog člana, direktora, kojeg imenuje i opoziva Skupština. Direktor zastupa društvo pojedinačno i samostalno, uz određena ograničenja. Za zaduživanje društva iznad 300.000,00 kn te raspolaganje pokretninama i nekretninama iznad 500.000,00 kn potrebna mu je suglasnost Skupštine. Za svoj rad odgovoran je Nadzornom odboru. Kolektivnim ugovorom te Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta je uređena podjela dužnosti, odgovarajuće dokumentiranje te nadgledanje postupaka. U okviru sustava upravljanja kvalitetom postoje definirani poslovni procesi s dijagramima i opisnim aktivnostima. Uspostavljen je i dokumentiran sustav upravljanja kvalitetom te posjedovanje certifikata ISO 9001, ISO 14001 i HRN EN ISO/IEC 17025. Društvo nema obvezu ustrojavanja unutarnje revizije. Financijski izvještaji društva podliježu vanjskoj reviziji. Društvo je u posljednjih pet godina bilo podvrgnuto vanjskoj reviziji.

Reviziju financijskih izvještaja za 2014. obavila je ovlaštena revizijska tvrtka, prema kojoj financijski izvještaji fer prezentiraju u svim značajnim odrednicama financijski položaj društva, njegove financijske rezultate i novčane tijekove. Financijskom revizijom za 2009. Državni ured za reviziju je o financijskim izvještajima i poslovanju izrazio uvjetno mišljenje. U posljednje dvije godine Društvo nije ocijenilo specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara te nije razvilo odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo tim rizicima.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec unutarnje kontrole provodi na temelju akta o osnivanju i drugih općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. Statutom su utvrđene nadležnosti Glavne skupštine, Upravnog odbora i Izvršnog direktora. Upravni odbor ima sedam članova, od kojih šest bira Glavna skupština (četiri biraju dioničari čija je vrijednost dionica veća od 51,0 % temeljnog kapitala i dva ostali dioničari), a jednoga biraju radnici. Upravni odbor imenuje i opoziva Izvršnog direktora, donosi pravilnike i druge opće akte te obavlja druge zadaće utvrđene zakonom i Statutom. Izvršni direktor samostalno zastupa društvo. Nabavu imovine veće vrijednosti od 200.000,00 kn i zaduživanje iznad 500.000,00 kn odobrava Upravni odbor. Račune na temelju kojih se obavlja plaćanje ovjeravaju Izvršni direktor i voditelj sektora. U tijeku je izrada procedura kojima će društvo urediti funkcioniranje unutarnjih kontrola. Društvo je obveznik sastavljanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti, kojom se ocjenjuje sustav unutarnjih financijskih kontrola. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2014. su utvrđene slabosti i nepravilnosti vezano uz čuvanje i arhiviranje ugovora te javnu nabavu (u pripremi tehničke dokumentacije i ocjeni ponuda nisu sudjelovale različite osobe, kao i kod odabira i praćenja provedbe ugovora). Izrađen je Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti, kojim su utvrđene aktivnosti, odgovorna osoba i očekivani datum otklanjanja. Pravilnikom o radu te Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova je uređena podjela dužnosti, rotacija zaposlenika i poslova te odgovarajuće dokumentiranje. U tijeku je izrada procesa i postupaka, kojima se uređuju nadležnosti i odgovornosti, podjele dužnosti, odobravanje, dokumentiranje te kontrolne aktivnosti. Društvo nema obvezu ustrojavanja unutarnje revizije. Financijski izvještaji podliježu vanjskoj reviziji i u posljednjih pet godina bili su podvrgnuti vanjskoj reviziji. Reviziju financijskih izvještaja za 2014. obavila je ovlaštena revizijska tvrtka, prema kojoj financijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno u svim značajnim odrednicama financijski položaj društva, njegovu financijsku uspješnost i novčane tijekove. Financijskom revizijom za 2008. Državni ured za reviziju je o financijskim izvještajima i poslovanju izrazio uvjetno mišljenje. Također, Državni ured za reviziju je obavio posebnu reviziju ekonomske opravdanosti razlika u cijeni održavanja čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada na području Varaždinske županije za 2012. te provjeru izvršenja danih preporuka za navedenu posebnu reviziju, kojom je obuhvaćeno društvo. Posebnom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje te utvrđivanje cijene skupljanja i odvoza komunalnog otpada. Provjerom izvršenja danih preporuka je utvrđeno da je od četiri dane preporuke jedna izvršena, jedna je djelomično izvršena, jedna nije izvršena, a za jednu provjera izvršenja nije primjenjiva, jer nisu ispunjeni uvjeti za njeno izvršenje. U posljednje dvije godine Društvo nije ocijenilo specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara te nije razvilo odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo tim rizicima. U izradi je Strategija upravljanja rizicima.

U društvu Parkovi d.d., Varaždin funkcioniranje unutarnjih kontrola utvrđeno je Statutom, Pravilnikom o radu čiji je sastavni dio Organizacijsko ustrojstvo, koje daje pregled organizacijske strukture, sistematizacije i opisa poslova i zadataka po organizacijskim jedinicama.

Organizacija u svojem sastavu ima obračunske jedinice za određene djelatnosti. Radnim jedinicama upravljaju rukovoditelji, koji imaju ovlaštenja i odgovornosti za integraciju svih aktivnosti poslovnog sustava i njihovu kontrolu, a daljnja odgovornost za realizaciju poslova prenosi se na poslovođe, koji to traže od izravnih izvršitelja. Vezano uz zaduženja i odgovornosti zaposlenika donose se pojedinačne odluke. Također, funkcioniranje unutarnjih kontrola uređeno je i integriranim sustavom upravljanja kvalitetom i okolišem. Financijski izvještaji podliježu vanjskoj reviziji, a jednom godišnje obavlja je ovlaštena revizijska tvrtka. Prema mišljenju neovisnog revizora, financijski izvještaji za 2014. prikazuju istinito i objektivno u svim značajnim odrednicama financijski položaj društva, njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tijekove u skladu s važećim propisima. Neovisni revizor bez kvalifikacije svog mišljenja ističe da je od strane nadležnih državnih tijela u tijeku postupak preispitivanja zamjene nekretnina s gradom Varaždinom iz 2006. i 2007. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju za 2010., kojom je izraženo uvjetno mišljenje. U 2014. obavljen je inspekcijski nadzor Ministarstva financija te Ministarstva turizma u ugostiteljskom objektu, kao i Ministarstva rada i mirovinskog sustava u vezi provedbe odredbi Zakona o zaštiti na radu. Odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa nije uspostavljeno. Društvo je razvrstano u srednje poduzetnike. Unutarnju reviziju nije obvezno ustrojiti. Društvo nije u posljednje dvije godine ocijenilo specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te nije niti razvilo odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo tim rizicima.

Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

Rizik prijevара dio je poslovnog rizika svakog društva. S obzirom da prijevара može imati potencijalno ozbiljne posljedice za društvo, nije dovoljno utvrditi moguće faktore rizika i oblikovati politike i kontrolne postupke za otkrivanje prijevара, nego je važno te politike i kontrolne postupke primjenjivati. Primjena, odnosno provođenje kontrolnih postupaka i uočavanje postojećih slabosti trebali bi pridonijeti smanjenju rizika prijevара. U svim društvima obavljena su izravna dokazna ispitivanja u područjima koja se najčešće smatraju podložnim prijevarama (blagajničko poslovanje, obračun plaća, nabava roba, radova i usluga, postupci zapošljavanja i unaprjeđivanja, naplata potraživanja i druga rizična područja).

Društvo Termoplín d.d., Varaždin je postupke i tehnike otkrivanja prijevара uspostavilo donošenjem Etičkog kodeksa i drugih općih akata, kojima su obuhvaćene sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Društvo redovito nadzire podatke, koji se odnose na područja podložna prijevarama (blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada, nabavu roba, radova i usluga, zapošljavanje, naplatu potraživanja i druga rizična područja). Blagajničko poslovanje je vođeno putem glavne blagajne (elektronski) te devizne blagajne. Promet glavne blagajne za 2014. iznosi 56.075.845,00 kn, a vođen je putem tri blagajne. Promet devizne blagajne je iznosio 33.880,00 kn. Uplate u glavnu blagajnu se odnose na uplate za potrošnju plina, servisne usluge, tehničku dokumentaciju za izgradnju plinskih priključaka, uplate na temelju ugovora za priključenje na distribucijski sustav, obustavu i nastavak isporuke plina, uplate po ovrhama za utuženu potrošnju plina i troškove postupka. Isplate se odnose na polog na žiro račun, dnevnice i sitne materijalne troškove. Kontrole blagajničkog poslovanja su provođene. Stanje blagajne je usklađeno s glavnom knjigom i godišnjim popisom imovine. Plaće su uređene Pravilnikom o radu. Direktor se plaća isplaćuje na temelju ugovora zaključenog s Nadzornim odborom, a utvrđena je u fiksnom i varijabilnom dijelu (posebna nagrada u visini 5,0 % neto dobiti). Za dva zaposlenika se plaća isplaćuje na temelju posebnih ugovora zaključenih s direktorom.

Plaća drugih zaposlenika sastoji se od osnovne plaće, stimulativnog dijela plaće i dodataka. Osnovna plaća iskazana je u bodovima, a predstavlja relativnu vrijednost određenog radnog mjesta u odnosu na radno mjesto na kojemu su poslovi i radni zadaci najjednostavniji. Svim zaposlenicima je tijekom 2014. isplaćeno 50,0 % neto plaće prethodnog mjeseca povodom uskrasnih blagdana, obilježavanja dana tvrtke i božićnih blagdana te naknada za godišnji odmor u neto iznosu 3.000,00 kn. Tijekom 2014. je zaposleno troje zaposlenika na godinu dana na poslove pripravnika za računovodstvene i financijske poslove. Zasnivanje radnog odnosa je uređeno Pravilnikom o radu. Društvo je objavilo natječaj kod nadležne službe Zavoda za zapošljavanje. Provedeno je testiranje, o čemu je vođen zapisnik. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu. Evidencija o radnom vremenu je vođena. Planom nabave je planirana nabava ukupne vrijednosti 12.900.000,00 kn. Predmeti nabave procijenjene vrijednosti veće od 20.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za robe i usluge, odnosno 500.000,00 kn za radove nisu uneseni u plan nabave, iako je donesena odluka kojom je uređena bagatelna nabava. Na mrežnim stranicama su objavljene informacije o izvršavanju ugovora, dok informacije o postupcima javne nabave i dokumentaciji za nadmetanje nisu objavljene. Prema registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2014., na temelju okvirnih sporazuma su zaključena četiri ugovora u vrijednosti 13.055.138,00 kn te dva ugovora o javnoj nabavi u vrijednosti 919.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Postupcima revizije su obuhvaćena dva ugovora zaključena na temelju okvirnih sporazuma s jednim izvođačem u vrijednosti 11.159.200,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost ili 85,5 % ukupno zaključenih na temelju okvirnih sporazuma. Zaključeni su za popravke, održavanje i rekonstrukciju plinske mreže te plinskih priključaka u vrijednosti 8.778.945,00 kn i izgradnju plinske mreže i plinskih priključaka u vrijednosti 2.380.255,00 kn. Za navedene radove društvo je i ranijih godina s tim izvođačem zaključivalo ugovore. Vrijednost izvedenih radova za 2013. iznosi 8.587.577,00 kn i za 2014. iznosi 8.729.180,00 kn. Na mrežnoj stranici društva navedeni izvođač je objavljen kao jedini ovlašten izvođač priključaka. Davanje ovlaštenja je uređeno odredbama članka 48. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, prema kojima je operator distribucijskog sustava dužan pravnu ili fizičku osobu koja ispunjava uvjete tehničke, stručne i financijske kvalificiranosti ovlastiti za izvođenje priključaka na distribucijski sustav kojim upravlja. Također, dužan je na svojoj mrežnoj stranici objaviti i redovno ažurirati popis ovlaštenih izvođača priključaka. Društvo je donijelo opći akt, kojim je utvrdilo uvjete stručne i financijske osposobljenosti te tehničke opremljenosti izvođača, kao i postupke za davanje ovlaštenja za izvođenje priključaka, prema Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava. Na mrežnoj stranici društva objavljena su 53 ovlaštena izvođača za izvođenje unutarnjih plinskih instalacija i jedan za izvođenje plinskih priključaka. Izvođačima unutarnjih plinskih instalacija ovlaštenje je dano prema uvjetima i postupcima utvrđenim općim aktom i Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava, a za izvođenje plinskih priključaka i prema postupcima javne nabave. Društvo prati, provjerava i usklađuje otvorene stavke kupaca i poduzima mjere naplate (opomene, obavijesti, ovršni postupci i izvansudske nagodbe). Procedura zaprimanja i odgovaranja na pritužbe je uređena Etičkim kodeksom, dok anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare nije zajamčena. Anonimni i povjerljivi kanali dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti nisu uspostavljeni. Prema obrazloženju odgovorne osobe, sva ulazna pošta, neovisno od pošiljatelja, se zaprima i evidentira, a pritužbe koje bi ukazivale na prijevarene aktivnosti nisu zaprimljene.

Društvo Varkom d.d., Varaždin je postupke i tehnike otkrivanja prijevare uspostavilo na temelju općih akata te ustroja i organizacije poslova kao i integriranim sustavom upravljanja kvalitetom te donošenjem Etičkog kodeksa.

Popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 2014. je obavljen, sastavljena su izvješća i donesena je Odluka direktora o razmatranju popisa. Pravilnikom o radu iz lipnja 2010, izmjenama iz listopada 2012. te novim Pravilnikom o radu iz prosinca 2014. uređene su plaće, organizacija rada, postupak i mjere za zaštitu dostojanstva radnika te mjere zaštite od diskriminacije i druga pitanja važna za radnike. Organizacija rada te plaće i materijalna prava radnika pobliže su uređeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnikom o plaćama iz prosinca 2014. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu i dodaci ugovorima o radu. Evidencija o radnom vremenu je vođena. Tijekom 2014. je zaposleno 17 zaposlenika, od kojih 16 na neodređeno vrijeme, a radni odnos je prestao za devet (šest zbog prijevremene mirovine, jedan invalidske mirovine, jedan zbog smrti i jedan poslovno uvjetovani otkaz). U dva slučaja zapošljavanje je obavljeno na temelju natječaja objavljenog kod nadležnog Zavoda za zapošljavanje, dok je preostalo zapošljavanje obavljeno na temelju zamolbi bez provedenog javnog natječaja. Pisane procedure u području zapošljavanja nisu donesene. Kriteriji na temelju kojih se donose ocjene o odabiru kandidata nisu utvrđeni, a zapisnici o rangiranju primljenih ponuda za zaposlenje, obavljenim razgovorima te odabiru kandidata nisu sastavljeni. Za provođenje postupaka javne nabave društvo primjenjuje odredbe Zakona o javnoj nabavi za sektorske naručitelje, a bagatelnu nabavu obavlja prema Odluci o nabavi robe i usluga do 200.000,00 kn te radova do 500.000,00 kn iz 2013. Postupci javne nabave temelje se na planu javne nabave. Društvo je sektorski naručitelj i na mrežnim stranicama objavljeni su svi potrebni podaci u vezi javne nabave. Izvještaj o sklopljenim ugovorima sastavljen je u propisanom roku. Društvo je odredbama Etičkog kodeksa uredilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru. Društvo ne istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima. U 2014. u društvu nije bilo pritužbi koje mogu ukazivati na prijevarne aktivnosti.

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin nadzire podatke koji se odnose na određena područja podložna prijevari (blagajničko poslovanje, zapošljavanje, obračun plaća i naknada te naplata potraživanja). Financijsko računovodstvene, pravne, kadrovske i tehničko-stručne poslove za društvo obavlja osnivač na temelju ugovora iz rujna 2009. te dodatka ugovoru iz siječnja 2010. i srpnja 2014., uz mjesečnu naknadu 6,0 % od visine ostvarene mjesečne realizacije, odnosno 3,0 % od srpnja 2014. Rashodi na temelju spomenutog ugovora za 2014. iznose 984.969,00 kn, odnosno 1.231.212,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Blagajničko poslovanje vodi se ručno preko glavne blagajne. Promet blagajne za 2014. iznosi 174.991,00 kn. Uplate u blagajnu se odnose na polog gotovine sa žiro računa. Isplate se odnose na sitne materijalne troškove, prigodnu nagradu zaposlenima i dječje darove. Blagajnički izvještaji sadrže potrebne podatke (promet blagajne, prethodno stanje blagajne, ukupni primitak, izdatak i zaključno stanje blagajne). Uz blagajničke izvještaje su priložene uplatnice i isplatnice, koje slijede numerički niz, te odgovarajuća dokumentacija ovjerena od odgovornih osoba. Blagajnički izvještaji su sastavljeni i kontrolirani na dan kad je iskazan promet u blagajni. Stanje blagajne je usklađeno s glavnom knjigom te godišnjim popisom imovine. Plaće su uređene Pravilnikom o radu i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. U vrijeme obavljanja revizije zaključen je Kolektivni ugovor s Regionalnim industrijskim sindikatom i Samostalnim sindikatom radnika u komunalnim i srodnim djelatnostima. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu. Evidencija o radnom vremenu je vođena. Plaća direktora je utvrđena ugovorom o radu zaključenim sa Skupštinom. Tijekom 2014. zaposlena su tri zaposlenika na određeno vrijeme, bez provedenog javnog natječaja, a radni odnos je prestao za jedanaest zaposlenika (sedam radi isteka ugovorenog roka, tri radi prijevremene mirovine i jedan sporazumni raskid ugovora). Pisane procedure u području zapošljavanja nisu donesene.

Kriteriji na temelju kojih se donose ocjene o odabiru kandidata nisu utvrđeni, a zapisnici o rangiranju primljenih ponuda za zaposlenje, obavljenim razgovorima te odabiru kandidata nisu sastavljeni. Prihodi za 2014. su ostvareni u iznosu 26.234.898,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 25,0 %. Na prihode ostvarene od izgradnje objekata vodoopskrbe i odvodnje te druge usluge na temelju ugovora s osnivačem (sektorski naručitelj) se odnosi 19.930.152,00 kn ili 76,0 %. Udjel navedenih prihoda za 2013. je iznosio 97,3 %. Prema odredbi Zakona o javnoj nabavi, sektorski naručitelj nije obavezan provoditi postupke javne nabave na ugovore o javnim uslugama, javnoj nabavi robe i javnim radovima, pod uvjetom da prosječno najmanje 80% prometa povezanog društva u odnosu na sveukupne usluge koje to povezano društvo pruža, za prethodne tri godine, potječe od pružanja takvih usluga društvima s kojima je povezano. S obzirom da se izgradnja objekata komunalne infrastrukture najvećim dijelom financira na temelju ugovora zaključenih između Hrvatskih voda i osnivača, koji se temelje na ugovoru zaključenim između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke te okvirnog ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Razvojne banke Vijeća Europe, osnivač je provodio nabavu putem otvorenog nadmetanja. Potraživanja od kupaca koncem 2014. iznose 5.313.628,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnija u iznosu 4.751.115,00 kn ili 89,4 % od osnivača te rizik naplate potraživanja nije utvrđen. Društvo je Etičkim kodeksom uredilo zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijeveru te je zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijeveru. Prijave se podnose etičkom povjerenstvu pisanim putem ili e-poštom. Društvo je ustrojilo evidenciju o primljenim pritužbama. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Etičko povjerenstvo nije zaprimilo pritužbe koje bi ukazivale na prijeverne aktivnosti. Društvo ne istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima. Postupcima i tehnikama otkrivanja prijevera nisu obuhvaćene pojedine razine odgovornosti unutar društva.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec je postupke i tehnike otkrivanja prijevera uspostavilo donošenjem Etičkog kodeksa i odgovarajućih odluka, kojima su obuhvaćene sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Društvo nadzire redovito podatke koji se odnose na područja podložna prijeveri (blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada, nabavu roba, radova i usluga, naplatu potraživanja i druga rizična područja). Blagajničko poslovanje je organizirano putem glavne blagajne, elektronski. Promet blagajne za 2014. iznosi 2.902.963,00 kn. U glavnoj blagajni obavljaju se uplate za odvoz komunalnog otpada, parkirne karte, godišnje grobne naknade i druge usluge, a koristi se barkod koji sadržava jednoznačno prepoznavanje uplatnice pri obradi uplate na blagajni uz automatski prijenos podataka u financijsko računovodstvo. Provode se dnevne kontrole blagajničkog poslovanja. Stanje blagajne je usklađeno s glavnom knjigom i godišnjim popisom imovine. Plaće su uređene Pravilnikom o radu i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji. Tijekom 2014. za obračun i isplatu plaća primjenjivan je Pravilnik o radu i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji iz ranijih godina. U ožujku 2015. je donesen novi Pravilnik o radu, koji sadrži pregled koeficijenata složenosti radnih mjesta i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa shemom organizacijskih jedinica i dijelova društva, pregled svih radnih mjesta u društvu po organizacijskim jedinicama, opis poslova, radnih zadataka i odgovornosti svakog pojedinog radnog mjesta te uvjete kojima radnik mora udovoljiti za obavljanje poslova s naznakom potrebnog broja izvršitelja. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu. Evidencija o radnom vremenu je vođena. Tijekom 2014. zaposleno je šest zaposlenika, bez provođenja javnog natječaja, od kojih pet na određeno vrijeme. Radni odnos prestao je za pet zaposlenika (dva radi odlaska u mirovinu i tri radi isteka ugovorenog roka). Pisane procedure u području zapošljavanja nisu donesene. Kriteriji na temelju kojih se donose ocjene o odabiru kandidata nisu utvrđeni, a zapisnici o rangiranju primljenih ponuda za zaposlenje, obavljenim razgovorima te odabiru kandidata nisu sastavljeni. Postupci javne nabave temelje se na planu nabave.

Plan nabave i izmjene plana nabave te registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama društva. Izvještaj o sklopljenim ugovorima sastavljen je u propisanom roku. Prema podacima iz registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, tijekom 2014. provedena su dva otvorena postupka javne nabave za nabavu roba ukupne ugovorene vrijednosti 1.125.105,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Konačni datum isporuke roba te konačni iznos, koji je naručitelj isplatio na temelju ugovora o javnoj nabavi, nije naveden u svim slučajevima, što je propisano odredbom članka 21. Zakona o javnoj nabavi. Za provođenje postupaka javne nabave imenovani su ovlašteni predstavnici, od kojih dvoje ima certifikat iz područja javne nabave. Pravilnik o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti je donesen u travnju 2014. Na mrežnim stranicama su objavljeni zaključeni ugovori bagatelne nabave. Društvo prati, provjerava i usklađuje otvorene stavke kupaca i poduzima mjere naplate (opomene, obavijesti, ovršni postupci i izvansudske nagodbe). Društvo je Odlukom o sustavu prijavljivanja nepravilnosti uredilo zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru te je zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru. Pisane prijave se mogu podnositi osobno, putem pošte ili faxes te e-poštom na adresu osobe za nepravilnosti, koja je objavljena na mrežnoj stranici. Ustrojen je registar prijava nepravilnosti. Društvo je osnovalo povjerenstvo za reklamaciju potrošača, prema odredbama Zakona o zaštiti potrošača. Evidencija zamolbi i prigovora potrošača je vođena. Voditelji radnih jedinica za čiju javnu uslugu je upućena zamolba ili prigovor potrošača odgovorni su za davanje pisanog odgovora u utvrđenom roku. Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene slabosti u području evidentiranja imovine.

Društvo Parkovi d.d., Varaždin je postupke i tehnike otkrivanja prijevara uspostavilo na temelju općih akata te ustroja i organizacije poslova kao i integriranim sustavom upravljanja kvalitetom. Vodi se glavna blagajna, blagajnički izvještaji sadrže potrebne podatke, uz blagajničke izvještaje priložene su uplatnice i ispladne, koje slijede numerički niz, a uz uplatnice i ispladne priložena je odgovarajuća knjigovodstvena dokumentacija. Popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 2014. je obavljen, sastavljeni su Izvještaji, a pisana Odluka direktora o razmatranju popisa nije donesena. Nadzorni odbor donio je u ožujku 2015. Odluku o prihvaćanju prijedloga direktora da se za prekomjerne rashode s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost terete troškovi poslovanja društva. Pravilnikom o radu iz studenoga 2013., novim Pravilnikom o radu iz rujna 2014. te izmjenama iz ožujka 2015. uređeni su uvjeti rada, prava i obveze radnika i uprave društva, organizacija rada, plaće i druga pitanja u svezi s radom. Sastavni dio Pravilnika o radu je Organizacijsko ustrojstvo, kojim je utvrđen pregled organizacijske strukture, sistematizacija i opis poslova i zadataka po organizacijskim jedinicama i čiji sastavni dio je pregled bodova po radnim mjestima. Vrijednost boda utvrđena je zasebno odlukom. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu, koji sadrže elemente propisane Pravilnikom o radu. Osnovna plaća svakog radnog mjesta izražena je brojem bodova u pregledu bodova po radnim mjestima. Evidencija o radnom vremenu je vođena. Tijekom 2014. zaposleno je 14 zaposlenika na određeno vrijeme, radi sezonskog karaktera poslova i jedna zaposlenica na stručnom osposobljavanju, bez provedenog javnog natječaja. Pisane procedure u području zapošljavanja nisu donesene. Kriteriji na temelju kojih se donose ocjene o odabiru kandidata nisu utvrđeni, a zapisnici o rangiranju primljenih ponuda za zaposlenje, obavljenim razgovorima te odabiru kandidata nisu sastavljeni. Za provođenje postupaka javne nabave društvo primjenjuje odredbe Zakona o javnoj nabavi, a bagatelnu nabavu obavlja u skladu s internim Pravilnikom o provođenju nabave za robe i usluge procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te nabave radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn iz 2014., koji sadrži jasno utvrđene procedure, odgovornosti i ovlaštenja zaposlenika koji obavljaju poslove javne nabave i način kolanja dokumentacije u vezi javne nabave. Postupci javne nabave temelje se na planu nabave.

Plan nabave i izmjene plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama, kao i registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Izvještaj o sklopljenim ugovorima sastavljen je u propisanom roku. Prema Zakonu o pravu na pristup informacijama, društvo je na mrežnim stranicama objavilo obrazac Zahtjeva za pristup informacijama, koji se upućuje službeniku za informiranje. Društvo nije uredilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru, ne istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima. Društvo ne vodi evidenciju o primljenim pritužbama koje mogu ukazivati na prijevarne aktivnosti. U 2014. u društvu nije bilo pritužbi koje mogu ukazivati na prijevarne aktivnosti.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevара, odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na politike i postupke za sprječavanje prijevара, odgovornost rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара.

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevара

1.1. Društva Termoplín d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su odredbe o etičkim vrijednostima, poslovnim načelima i obvezama prema interesnim skupinama uredila Etičkim kodeksom, a društvo Parkovi d.d., Varaždin Pravilnikom o radu. Davanje i primanje poklona društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su uredila Etičkim kodeksom i drugim odgovarajućim odlukama. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su općim aktima uredila korištenje sredstava organizacije isključivo za poslovne svrhe te pristup imovini društva izvan radnog vremena. Postupci donošenja odluka u nadležnosti tijela društava utvrđeni su aktima o osnivanju te drugim općim aktima. Donošenje odluka potkrijepljeno je zapisnicima, bilješkama, izvješćima, planovima i analizama, a odluke su urudžbirane i evidentirane. Društva Termoplín d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin su na mrežnim stranicama objavila podatke, prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. Društvo Parkovi d.d., Varaždin nema formalno donesen kodeks ponašanja, kojim su jasno utvrđene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama. Društva Termoplín d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin davanje i primanje poklona i ugošćavanja nisu uredila općim aktom. Također, društvo Termoplín nije utvrdilo procedure, kriterije i ograničenja za dodjelu sponzorstva i donacija. Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin nema mrežnu stranicu i nije objavilo osnovne informacije i podatke o djelatnostima društva, unutarnjem ustrojstvu, načinu ostvarivanja prava na pristup informacijama i druge informacije propisane odredbom članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Parkovi d.d., Varaždin općim aktima urediti etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama te davanje i primanje poklona i ugošćavanja. Društvu Termoplín d.d., Varaždin predlaže općim aktima urediti davanje i primanje poklona i ugošćavanje te utvrditi procedure, kriterije i ograničenja za dodjelu sponzorstva i donacija. Predlaže društvu Aquatehnika d.o.o., Varaždin objaviti informacije propisane odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

1.2. *Društvo Termoplín d.d., Varaždin se očitovalo da postojanje akta ili propisane forme za davanje i primanje poklona i ugošćavanje ne jamči sigurnost od bilo kakvog oblika prijevара ili mitа. Smatra da je kvalitetnija prevencija razvijanje samoodgovornosti zaposlenika te poslovan i odgovoran odnos naspram krajnjih kupaca, dobavljača i vanjskog okruženja.*

Navodi da se zaposlenici društva i bez propisanog akta ponašaju odgovorno i upoznati su s nulom stopom tolerancije na bilo kakav oblik mita. Također, potvrđuju da u promatranom razdoblju nije došlo do primitaka poklona. Vezano uz procedure, kriterije i ograničenja za dodjelu sponzorstva i donacija navodi da Statut društva daje Nadzornom odboru puno ovlaštenje za zaključivanje ugovora o radu s Upravom te da je Nadzorni odbor zaključio ugovor o radu kojim je Upravi dano pravo davanja donacija i sponzorstva bez ograničenja. Nadalje, navodi da Upravu čini jedan od suvlasnika čija je osobna odgovornost i poslovni interes racionalno upravljanje troškovima. Također, naglašava da postojanje forme i procedure odobravanja donacija nužno ne jamči i transparentnost ponašanja te da objavljena struktura donacija i sponzorstva potvrđuje javni interes i činjenicu da doniraju udruge te sportske i kulturne institucije lokalne zajednice čime potvrđuju društvenu odgovornost. Navodi da ukupan iznos donacija ne prelazi ograničenja, koje su postavili porezni propisi, odnosno Hrvatska energetska regulatorna agencija s osnove djelatnosti plina.

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin u očitovanju navodi da će do konca rujna ove godine izraditi mrežnu stranicu i objaviti propisane informacije.

Društvo Parkovi d.d., Varaždin u očitovanju navodi da je pristupilo izradi i donošenju Etičkog kodeksa, kojim će urediti etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim stranama te etičke standarde koje će zaposlenici biti obvezni primjenjivati u svom radu. Navodi da je pristupilo izradi i donošenju općeg akta, kojim će urediti primanje ili davanje darova ili poklona, odnosno usluga te ugošćavanja.

2. Odgovornost rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

- 2.1. Društva Termoplín d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su donijela Etički kodeks, koji služi kao smjernica zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Etičkim kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te su uređene obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Društvo Parkovi d.d., Varaždin nije općim aktima uredilo etičke standarde koje su zaposlenici obvezni primjenjivati u svom radu, postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom ne održavaju redovitu izobrazbu o prijevari (što se smatra prijevarom, na koji način prijevara šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti).

Državni ured za reviziju predlaže društvu Parkovi d.d., Varaždin općim aktima urediti etičke standarde koje su zaposlenici obvezni primjenjivati u svom radu, postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Nadalje, predlaže društvima Termoplín d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin održavati redovitu izobrazbu zaposlenika o prijevari (što se smatra prijevarom, na koji način prijevara šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti), kako bi se prepoznali rizici prijevare te eventualne prijevare što je moguće ranije otkrile.

2.2. *Društvo Termoplin d.d., Varaždin u očitovanju navodi da dva puta godišnje održava skup radnika na kojima ih informira o svim specifičnostima poslovne aktivnosti, između ostalog, i o prijevarama, o čemu je dostavljen zapisnik. Navodi da najveći rizik od prijave imaju financijske transakcije, odnosno blagajničko poslovanje te da provode nenajavljene mjesečne kontrole. Nadalje, navodi da je uspostavljena čvrsta komunikacija i informiranje među odjelima, a za pojedine rizike prijevera (nabava, računovodstveno poslovanje, priznavanje troškova i slično) koriste stručna savjetovanja i seminare, koje vode nezavisna i stručna tijela. Također, navodi da je Etičkim kodeksom određeno da se bilo kakav oblik prijave i/ili kršenja utvrđenih pravila može prijaviti povjereniku za etiku. Navodi da je urudžbeni odjel uredan, transparentan i dosljedan, a da zaposlenici na tim radnim mjestima imaju poslovnu odgovornost evidentiranja sve ulazne i izlazne pošte, bez izuzetaka.*

Društvo Varkom d.d., Varaždin u očitovanju navodi da poduzima određene aktivnosti vezano uz izobrazbu zaposlenika o prijavi. Navodi da je određene zaposlenike, u rujnu ove godine, prijavilo za sudjelovanje na savjetovanju Interne revizije i kontrole, čije su teme vezane uz prijave. Također, navodi da će polaznici savjetovanja provoditi kontinuiranu izobrazbu ostalih zaposlenika.

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin u očitovanju navodi da će izobrazbu zaposlenika o prijavi održavati interni kontrolor osnivača, nakon obavljene edukacije.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec u očitovanju navodi da prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju te će u plan edukacije uvrstiti i redovitu izobrazbu radnika o prijavi. Navodi da će voditelje sektora upućivati na seminare i izobrazbe te će savladana znanja primjenjivati u svakodnevnom obavljanju radnih zadataka. Također, navodi da će voditelji sektora o stečenim znanjima redovito informirati radnike, u cilju prevencije prijavnih ponašanja i sumnjivih aktivnosti.

Društvo Parkovi d.d., Varaždin u očitovanju navodi da je pristupilo izradi i donošenju općeg akta, kojim će urediti sustav prijavljivanja nepravilnosti u radu, odnosno način postupanja pri uočavanju nepravilnosti u poslovanju, zaprimanje prijave, evidentiranje i obradu prijave te postupanje u slučaju sumnje na nepravilnost. Također, navodi da će nakon izrade i donošenja odgovarajućih općih akata pristupiti izobrazbi zaposlenika o prijavi.

2.3. Državni ured za reviziju vezano uz očitovanje društva Termoplin d.d., Varaždin ostaje pri navodima iz Nalaza, koji se odnose na održavanje redovite izobrazbe o prijavi (što se smatra prijeverom, na koji način prijevera šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti). Smatramo da održani skupovi radnika na kojima direktor daje zaposlenicima smjernice o odnosu s krajnjim kupcem prilikom šestomjesečnog očitavanja plinskih brojila te druge smjernice u kojima navodi obvezu zaposlenika o pridržavanju kodeksa ponašanja te sankcije za slučaj kršenja radne discipline, prijave ili sumnje u prijeveru, nisu u cijelosti redovita izobrazba o prijavi, dok druga dokumentacija o stručnim savjetovanjima i seminarima nije dostavljena.

3. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

- 3.1. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom provode unutarnje kontrole na temelju akta o osnivanju i drugih općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. Društva Termoplin d.d., Varaždin i Varkom d.d., Varaždin su obveznici ustrojavanja unutarnje revizije te su osnovala Revizorski odbor. Društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su osnivačkim i drugim aktima uspostavila odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. U društvu Varkom d.d., Varaždin Nadzorni odbor daje prethodnu suglasnost na odluku uprave o nabavama te kreditnom zaduživanju ili upisu hipoteke na imovinu čija visina premašuje iznos 500.000,00 kn. U društvu Aquatehnika d.o.o., Varaždin direktor ne može, bez prethodne suglasnosti Skupštine, zadužiti društvo za iznos veći od 300.000,00 kn te raspolagati pokretninama i nekretninama čija vrijednost prelazi iznos 500.000,00 kn. U društvu Ivkom d.d., Ivanec Upravni odbor odobrava odluke o zaduživanju društva iznad 500.000,00 kn te nabavi imovine veće vrijednosti od 200.000,00 kn, osim proračunima jedinica lokalne samouprave i Hrvatskih voda prenesenih obveza nabave društvu. Financijski izvještaji svih trgovačkih društava bili su u posljednjih pet godina podvrgnuti vanjskoj reviziji. Prema mišljenju ovlaštenih revizorskih tvrtki, financijski izvještaji svih trgovačkih društava prikazuju istinito i objektivno u svim značajnim odrednicama financijski položaj društva, njegovu financijsku uspješnost i novčane tijekove. Radno mjesto internog revizora u društvu Termoplin d.d., Varaždin je u odjelu računovodstva i financija te je izravno odgovorno voditeljici računovodstva i financija. Prema organizacijskom ustrojstvu, radno mjesto internog revizora je u odjelu računovodstva i financija te je izravno odgovorno voditeljici računovodstva i financija, koja je ujedno predsjednica Nadzornog i Revizorskog odbora. Izvršna i kontrolna funkcija su nespojive. Također, navedenim ustrojem nije osigurana funkcionalna neovisnost unutarnje revizije. Funkcionalna neovisnost unutarnje revizije ostvaruje se njezinom neovisnošću o drugim ustrojstvenim jedinicama institucije u planiranju rada, obavljanju poslova unutarnje revizije i izvještavanju. U instituciji gdje je osnovan odbor unutarnja revizija funkcionalno odgovara i odboru. Nadalje, u godišnji program rada unutarnje revizije društva Termoplin d.d., Varaždin nisu uključena pitanja prijevара te unutarnja revizija nije ocijenila mogućnosti pojave prijevара i kako društvo upravlja rizikom prijevара. Društva Termoplin d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin nisu uspostavila odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom nisu u posljednje dvije godine ocijenila specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te nisu razvila odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljala tim rizicima.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Termoplin d.d., Varaždin odvojiti izvršne i kontrolne funkcije, ustrojiti unutarnju reviziju kao samostalnu unutarnju ustrojstvenu jedinicu ustrojstveno i funkcionalno izravno odgovornu odgovornoj osobi institucije i odboru te u godišnji program rada unutarnje revizije uključiti pitanja prijevара, ocijeniti mogućnosti pojave prijevара i kako društvo upravlja rizikom prijevара. Društvima Termoplin d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin predlaže ocijeniti specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te razviti odgovarajuće protumjere i akcijske planove radi upravljanja tim rizicima. Nadalje, društvima Termoplin d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin predlaže uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

3.2. *Društvo Termoplin d.d., Varaždin se očitovalo da je veliki poduzetnik te je stupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju imalo obvezu osnivanja Revizorskog odbora, koji kontrolira rad unutarnje revizije i unutarnjih kontrola, te da zakon propisuje obvezu, ali ne i formu temeljem koje će se ustrojiti unutarnja revizija. Navodi da je organizacijski ustroj, koji u odjelu računovodstva i financija ima i radno mjesto internog revizora, prihvaćen prije nego što je uslijedila zakonska obveza. Nadalje, navodi da konstatacija kako su izvršne i kontrolne funkcije nespojive nema potrebno uporište u zakonskim propisima i time ne krše niti jedan zakon. Također, navodi da neovisno o članstvu voditeljice računovodstva i financija u Nadzornom i Revizorskom odboru, nezavisnost tih odbora nije narušena, prilikom čega se poziva na Odluku Vlade Republike Hrvatske o Kodeksu korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (Narodne novine 112/10), iako nije obveznik primjene navedene Odluke. Navodi da se Nadzorni odbor sastoji od sedam članova, a četiri, odnosno većina, nisu srodnik po krvi ili tazbini dioničara društva niti su zaposlenici, odnosno da je Nadzorni odbor sastavljen većinom od nezavisnih članova. Nadalje, navodi da je članstvo osobe, koja poznaje srž materije o kojoj se raspravlja i koja može izravno odgovoriti, pojašniti ili se obvezati na dodatno postupanje, prednost i pozitivna vrijednost svakog odbora. Navodi da su specifična područja pojave prijevара u njihovom poslovanju područja navedena u godišnjem planu rada unutarnje revizije, na koja se stavlja posebni naglasak kod kontrole i koje podliježu dnevnom nadzoru, što se ostvaruje provjerom i kontrolom jednog poslovnog događaja od strane nekoliko radnih mjesta, koja se međusobno isprepliću. Vezano uz odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa, društvo se nije očitovalo.*

Društvo Varkom d.d., Varaždin u očitovanju navodi da će u godišnji plan Interne kontrole dodati izradu Pravilnika o internim kontrolama i postupcima te Ocjenu specifičnih područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te razvoj odgovarajućih protumjera i akcijskih planova.

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin u očitovanju navodi da će interni kontrolor osnivača, nakon obavljene edukacije, ocijeniti specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te će donijeti odgovarajuće akte. Planirani rok provedbe je koncem 2015.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec u očitovanju navodi da prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju te da je u izradi Strategija upravljanja rizicima unutar koje će se ocijeniti specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te će razviti određene protumjere i akcijske planove radi upravljanja tim rizicima.

Društvo Parkovi d.d., Varaždin u očitovanju navodi da je pristupilo izradi i donošenju postupaka upravljanja rizicima pojavljivanja prijevара, koji će obuhvaćati identifikaciju rizika, procjenu učinaka i vjerojatnosti rizika, odgovore na rizike i način postupanja po rizicima te praćenje djelotvornosti kontrolnih aktivnosti. Nadalje, navodi da će pristupiti izradi i donošenju općeg akta, koji će regulirati odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

3.3. Državni ured za reviziju vezano uz očitovanje društva Termoplin d.d., Varaždin ostaje pri navodima iz Nalaza, koji se odnose na nespojivost izvršne i kontrolne funkcije. Društvo je u tijeku obavljanja revizije donijelo Kodeks korporativnog upravljanja, kojim nije uređen sastav i nezavisnost članova Nadzornog i Revizorskog odbora.

Prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o Kodeksu korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele, članovi menadžmenta, koji nisu članovi upravnog odbora, ne bi trebali biti članovi komisije za reviziju. Nadalje, nespojivost izvršne i kontrole funkcije proizlazi iz Međunarodnih standarda za stručnu provedbu interne revizije. U godišnjem planu rada unutarnje revizije su navedeni procesi koji se planiraju godišnje revidirati, dok pitanja prijevара nisu uključena. Također, unutarnja revizija nije ocijenila mogućnosti pojave prijevара i kako društvo upravlja rizikom prijevара.

4. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

4.1. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom nadziru podatke, koji se odnose na određena područja podložna prijevarama (blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada te nabavu roba, radova i usluga). Društva Termoplín d.d., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec istražuju sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima, a postupcima i tehnikama otkrivanja prijevара obuhvaćene su sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su Etičkim kodeksom i drugim općim aktima uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevarama te anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevarama. Uspostavila su anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. Prema obrazloženjima odgovornih osoba u trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom, nije bilo pritužbi koje bi ukazivale na prijevarama aktivnosti. Društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin ne istražuju sumnjive transakcije među pojedincima, organizacijama i događajima. Društva Termoplín d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin nisu uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevarama, ne jamče anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevarama i nisu uspostavila anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine. Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene slabosti u područjima zapošljavanja (društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin), dodjele radova izvođenja priključka na distribucijski sustav (Termoplín d.d., Varaždin), vođenju registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te evidentiranju povećanja vrijednosti imovine (Ivkom d.d., Ivanec).

Društvo Varkom d.d., Varaždin je tijekom 2014. zaposlilo 17 zaposlenika, od kojih 16 na neodređeno vrijeme, a u dva slučaja je zapošljavanje obavljeno na temelju natječaja objavljenog kod nadležnog Zavoda za zapošljavanje dok su preostala zapošljavanja obavljena na temelju zamolbi, bez provedenih javnih natječaja. Također, bez provođenja javnih natječaja, društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin je tijekom 2014. zaposlilo tri zaposlenika na određeno vrijeme, društvo Ivkom d.d., Ivanec šest zaposlenika, od kojih pet na određeno vrijeme, te društvo Parkovi d.d., Varaždin 14 zaposlenika na određeno vrijeme, radi sezonskog karaktera poslova. Navedena društva nisu donijela pisane procedure u području zapošljavanja i kriterije na temelju kojih donose ocjenu o odabiru kandidata, a zapisnike o rangiranju primljenih ponuda za zaposlenje, obavljenim razgovorima te odabiru kandidata nisu sastavila.

Društvo Termoplin d.d., Varaždin je na mrežnoj stanici objavilo 53 ovlaštena izvoditelja za izvođenje unutarnjih plinskih instalacija i jednog za izvođenje plinskih priključaka. S izvoditeljem plinskih priključaka su tijekom 2014. zaključeni ugovori u vrijednosti 11.159.200,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, na temelju okvirnog sporazuma za popravke, održavanje i rekonstrukciju plinske mreže i plinskih priključaka te izgradnju plinske mreže i plinskih priključaka. Sa spomenutim izvoditeljem su i ranijih godina zaključivani ugovori za navedene radove te vrijednost izvedenih radova za 2013. iznosi 8.587.577,00 kn i za 2014. iznosi 8.729.180,00 kn. Davanje ovlaštenja je uređeno odredbama članka 48. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, prema kojima je operator distribucijskog sustava dužan pravnu ili fizičku osobu koja ispunjava uvjete tehničke, stručne i financijske kvalificiranosti ovlastiti za izvođenje priključaka na distribucijski sustav kojim upravlja. Također, dužan je na svojoj mrežnoj stranici objaviti i redovno ažurirati popis ovlaštenih izvoditelja priključaka. Društvo je donijelo opći akt, kojim je utvrdilo uvjete stručne i financijske osposobljenosti te tehničke opremljenosti izvoditelja, kao i postupke za davanje ovlaštenja za izvođenje priključaka, prema Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava. Izvoditeljima unutarnjih plinskih instalacija ovlaštenje je dano prema uvjetima i postupcima utvrđenim općim aktom i Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava, a za izvođenje plinskih priključaka i prema postupcima javne nabave.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, koji je objavljen na mrežnim stranicama društva. Prema registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2014., provedena su dva otvorena postupka javne nabave za nabavu roba ugovorene vrijednosti 1.125.105,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Navedeni registar ne sadrži u svim slučajevima konačni datum isporuke roba i konačni iznos, koji je naručitelj isplatio na temelju ugovora o javnoj nabavi. Koncem 2014. vrijednost imovine društva je povećana za ulaganja na tuđoj imovini za 1.078.375,00 kn. Navedena ulaganja se odnose na radove proširenja groblja te izgrađene grobnice prodane korisnicima grobnog mjesta. Izvori financiranja navedenih ulaganja su sredstva od prodaje grobnica, naknada za dodjelu grobnog mjesta i drugi izvori, a evidentirani su u prihodima budućeg razdoblja. Odluku o proširenju groblja je donijela jedinica lokalne samouprave na čijem području se groblje nalazi. Odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12) je uređeno vlasništvo groblja te opreme i uređaja groba izgrađenih na grobnome mjestu. Prema odredbama navedenog Zakona, groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalaze, dok se oprema i uređaj groba izgrađeni na grobnom mjestu smatraju nekretninom. Uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje. Nakon smrti korisnika grobnog mjesta korištenje grobnog mjesta stječu njegovi nasljednici.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin uspostaviti kontrolne postupke radi istraživanja sumnjivih transakcija, skrivenih odnosa među pojedincima, organizacijama i događajima. Predlaže društvima Termoplin d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin urediti zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevare, zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare te uspostaviti anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti.

Društvima Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin predlaže kod zapošljavanja provoditi javni natječaj te donijeti pisane procedure u području zapošljavanja, kriterije na temelju kojih donose ocjenu o odabiru kandidata te sastaviti zapisnik o rangiranju primljenih ponuda za zaposlenje, obavljenim razgovorima te odabiru kandidata. Društvu Termoplin d.d., Varaždin predlaže razmotriti mogućnosti davanja ovlaštenja i drugim pravnim ili fizičkim osobama, koje ispunjavaju uvjete tehničke, stručne i financijske kvalificiranosti, za izvođenje priključaka na distribucijski sustav kojim upravlja. Društvu Ivkom d.d., Ivanec predlaže voditi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma sa svim propisanim elementima te preispitati opravdanost povećanja imovine društva (ulaganja na tuđoj imovini) za radove proširenja groblja te izgradnje grobnica.

- 4.2. *Društvo Termoplin d.d., Varaždin se očitovalo da svaki njihov budući potrošač za izvođenje plinskog priključka može odabrati izvoditelja, prema svom izboru, koji mora imati potrebna ovlaštenja. Navodi da se ovlaštenje izdaje na zahtjev izvoditelja, koji uz ispunjavanje i dokumentiranje utvrđenih uvjeta postaje jedan od ovlaštenih izvoditelja plinskih priključaka na distributivnom području društva. Nadalje, navodi da je za izgradnju plinskih priključaka proveo postupak javne nabave po kriteriju najniže cijene te je odabrani ponuditelj, koji ujedno posjeduje potrebna ovlaštenja, naveden na mrežnoj stranici društva. Također, navodi da krajnji korisnik, ukoliko to želi, može odabrati i drugog izvoditelja pod uvjetom da ima potrebna ovlaštenja. Vezano uz donošenje akta, kojim bi se uredili zahtjevi za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru, zajamčila anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru te uspostavili anonimni i povjerljivi kanali dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti, društvo se nije očitovalo.*

Društvo Varkom d.d., Varaždin u očitovanju navodi da su u postupku određene mjere koje se odnose na uvođenje sustava za upravljanje dokumentima i sustava za upravljanje procesima, sustava upravljanja sigurnošću prema normi ISO/IEC 27001:2013, izrada dokumenata Politika informacijske sigurnosti, Analiza i procjena rizika i Interna revizija sigurnosti poslovnog sustava društva te izrada procedura naplate i otpisa potraživanja. Nadalje, navodi da će kod budućih zapošljavanja uvažiti preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin u očitovanju navodi da će interni kontrolor osnivača, nakon obavljene edukacije, uspostaviti kontrolne postupke radi istraživanja sumnjivih transakcija. Planirani rok provedbe je koncem 2015. Nadalje, navodi da će daljnje zapošljavanje provoditi putem javnih natječaja, prema kriterijima propisanim u opisu poslova za određeno radno mjesto.

Društvo Ivkom d.d., Ivanec u očitovanju navodi da prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju u vezi zapošljavanja te vođenja registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Navodi da će donijeti akt o proceduri zapošljavanja te će buduća zapošljavanja provoditi u skladu s pisanom procedurom i putem javnog natječaja. Također, navodi da je omaškom propušteno u registar ugovora o javnoj nabavi unijeti konačni datum isporuke i konačni iznos isplaćen na temelju ugovora o javnoj nabavi te da je greška ispravljena, odnosno dopunjen je registar ugovora objavljen na mrežnim stanicama.

Vežano uz opravdanost povećanja imovine društva (ulaganja na tuđoj imovini) za radove proširenja groblja te izgradnje grobnica navodi da su Odlukom jedinice lokalne samouprave iz ožujka 2000. poslovi upravljanja grobljima povjereni društvu i da je jedinica lokalne samouprave Odlukom iz studenoga 2011. ovlastila društvo za prikupljanje sredstava od prodaje grobnih mjesta i njihovo korištenje za izgradnju novog groblja. Nadalje, navodi da je društvo bilo nositelj investicije i izgrađeno novo groblje je evidentiralo u poslovnim knjigama kao tuđu imovinu jer je od jedinice lokalne samouprave dana na upravljanje, a ne u trajno vlasništvo, te da se korisnicima grobno mjesto ustupa na korištenje na neodređeno vrijeme. Navodi da vrijednost evidentirane imovine obuhvaća izgrađeno novo groblje zaključno s grobnim mjestima – jamama, da su oprema i uređaj groba vlasništvo korisnika grobnog mjesta, a prema Zakonu o grobljima odnosi se na nadgrobnu ploču, nadgrobni spomenik i znak, ogradu groba i slično. Nadalje, navodi da je imovina evidentirana kao ulaganje na tuđoj imovini, da su izvori financiranja tuđa sredstva evidentirana u prihodima budućih razdoblja, da se obračunana amortizacija vraća u prihod te da iskazana imovina i njeno praćenje nemaju efekta na prihode i rashode, odnosno poslovanje društva. Također, navodi da su knjigovodstveni podaci praćeni u skladu s računovodstvenim standardima i iskazani na temelju vjerodostojne dokumentacije.

Društvo Parkovi d.d., Varaždin u očitovanu navodi da će pristupiti utvrđivanju kontrolnih postupaka radi istraživanja sumnjivih transakcija, skrivenih odnosa među pojedincima, organizacijama i događajima. Navodi da će pristupiti izradi i donošenju procedure, koje će detaljnije uređivati zapošljavanje. Također, navodi da će urediti i zapošljavanje sezonskih radnika za koje se ne provodi javni natječaj, već društvo, svake godine kada započne sezona radova, zapošljava radnike za koje su provedeni zdravstveni pregledi, osposobljavanje za zaštitu na radu, zaštitu od požara i rad na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada te nabavljena radna odjeća i osobna zaštitna sredstva.

- 4.3. Državni ured za reviziju vežano uz očitovanje društva Ivkom d.d., Ivanec ostaje pri navodima iz Nalaza, koji se odnose na evidentiranje radova proširenja groblja te izgrađene grobnice (betonske konstrukcije) u okviru ulaganja na tuđoj imovini u poslovnim knjigama društva. Investitor nije osoba koja osigurava novćana sredstva za investiciju, već ona pravna ili fizićka osoba u ćije ime se gradi građevina, odnosno ona koja je naznaćena u aktu kojim se odobrava gradnja. Stoga je za komunalne objekte javne namjene koji su u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (groblja), investitor jedinica lokalne samouprave, a ne trgovaćko društvo u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kojemu su povjereni poslovi upravljanja grobljem. Također, u Odluci o upravljanju grobljima na području grada Ivanca, nije utvrđeno ćiji je prihod naknada za dodjelu grobnog mjesta. Prema Općim uvjetima isporuke grobljanskih usluga društva iz lipnja 2013., pod grobljanskim uslugama podrazumijeva se dodjela grobnih mjesta na korištenje, usluge ukopa i prodaja izgrađenih grobnih mjesta do faze oblaganja kamenom.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA

Rukovoditelji su obvezni osigurati djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja javnim sredstvima i spriječiti da se prijevare pojave u njihovom području odgovornosti. Sprječavanje prijevara podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijevara, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti prijevara kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare te prepoznavanje rizika i uspostavljanje prikladnih unutarnjih kontrola, kao odgovor na rizike prijevare.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da trgovačka društva obuhvaćena revizijom poduzimaju aktivnosti kako bi spriječila i otkrila prijevare, pri čemu su potrebna određena poboljšanja.

Društva Termoplin d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su donijela dokumente u kojima su navedene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama. Društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su općim aktima uredila davanje i primanje darova i ugošćavanja. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su općim aktima uredila korištenje imovine u poslovne svrhe, pristup imovini te donošenje odluka na temelju potpune dokumentacije (zapisnici, bilješke, izvješća, planovi i analize), a odluke su urudžbirane i evidentirane. Četiri trgovačka društva (Termoplin d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin) su na mrežnim stranicama objavila potrebne podatke. Društvo Parkovi d.d. nije donijelo dokument u kojemu su navedene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama. Društva Termoplin d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin davanje i primanje poklona i ugošćavanja nisu uredila općim aktom. Društvo Termoplin nije utvrdilo procedure, kriterije i ograničenja za dodjelu sponzorstva i donacija. Društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin nema mrežnu stranicu i nije objavilo potrebne podatke o svom poslovanju.

Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevara u društvima Termoplin d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su utvrđene Etičkim kodeksom, koji služi kao smjernica zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Društvo Parkovi d.d., Varaždin nije donijelo opći akt, kojim bi se utvrdili etički standardi koje su zaposlenici obvezni primjenjivati u svom radu, postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom ne održavaju redovitu izobrazbu o prijevari (što se smatra prijevarom, na koji način prijevare šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti).

U trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom funkcioniranje unutarnjih kontrola uređeno je na temelju akta o osnivanju i drugih općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. Društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su osnivačkim i drugim aktima uspostavila odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Financijski izvještaji trgovačkih društava bili su u posljednjih pet godina podvrgnuti vanjskoj reviziji. Društva Termoplin d.d., Varaždin i Varkom d.d., Varaždin su obveznici ustrojavanja unutarnje revizije te su osnovala Revizorski odbor, koji ocjenjuje funkcioniranje unutarnjih kontrola.

Društvo Termoplin d.d., Varaždin nije odvojilo izvršne i kontrolne funkcije te nije ustrojilo unutarnju reviziju kao samostalnu unutarnju ustrojstvenu jedinicu ustrojstveno i funkcionalno izravno odgovornu odgovornoj osobi institucije i odboru, u godišnji program rada unutarnje revizije nisu uključena pitanja prijevара te unutarnja revizija nije ocijenila mogućnosti pojave prijevара i kako društvo upravlja rizikom prijevара. Društva Termoplin d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin nisu uspostavila odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom nisu u posljednje dvije godine ocijenila specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te nisu razvila odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljala tim rizicima.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom nadziru podatke, koji se odnose na određena područja podložna prijevarama (blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada te nabavu roba, radova i usluga). Društva Termoplin d.d., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec istražuju sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima, a postupcima i tehnikama otkrivanja prijevarama obuhvaćene su sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Ivkom d.d., Ivanec su Etičkim kodeksom i drugim općim aktima uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevarama te anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevarama. Uspostavila su anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. Društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin ne istražuju sumnjive transakcije među pojedincima, organizacijama i događajima. Društva Termoplin d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin nisu uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevarama, ne jamče anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevarama i nisu uspostavila anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine.

Analizirani su planovi, politike i smjernice te su obavljena izravna dokazna ispitivanja, s obzirom na područja podložna prijevarama (blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada, nabava roba, radova i usluga, postupci zapošljavanja, naplata potraživanja i druga rizična područja). Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- općim aktima urediti etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama, davanje i primanje poklona i ugošćavanja, etičke standarde koje su zaposlenici obvezni primjenjivati u svom radu, postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevarama (društvo Parkovi d.d. Varaždin), utvrditi procedure, kriterije i ograničenja za dodjelu sponzorstva i donacija te davanje i primanje poklona i ugošćavanja (društvo Termoplin d.d., Varaždin)
- na mrežnim stranicama objaviti odluke i druge informacije iz djelokruga rada (društvo Aquatehnika d.o.o., Varaždin)
- održavati redovitu izobrazbu zaposlenika o prijevarama (što se smatra prijevarama, na koji način prijevarama šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti), kako bi se prepoznali rizici prijevarama te eventualne prijevarama što je moguće ranije otkrile (društva Termoplin d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin)

- ocijeniti specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te razviti odgovarajuće protumjere i akcijske planove radi upravljanja tim rizicima (društva Termoplin d.d., Varaždin, Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin)
- odvojiti izvršne i kontrolne funkcije te ustrojiti unutarnju reviziju kao samostalnu unutarnju ustrojstvenu jedinicu ustrojstveno i funkcionalno izravno odgovornu odgovornoj osobi institucije i odboru, u godišnji program rada unutarnje revizije uključiti pitanja prijevара te ocijeniti mogućnosti pojave prijevара i kako društvo upravlja rizikom prijevара (društvo Termoplin d.d., Varaždin)
- uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa (društva Termoplin d.d., Varaždin i Parkovi d.d. Varaždin)
- uspostaviti kontrolne postupke radi istraživanja sumnjivih transakcija, skrivenih odnosa među pojedincima, organizacijama i događajima (društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin)
- urediti zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevаru, zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevаru te uspostaviti anonimne i povjerljive kanale dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti (društva Termoplin d.d., Varaždin i Parkovi d.d., Varaždin)
- provoditi zapošljavanje putem javnog natječaja te donijeti pisane procedure u području zapošljavanja, kriterije na temelju kojih donose ocjenu o odabiru kandidata te sastaviti zapisnik o rangiranju primljenih ponuda za zaposlenje, obavljenim razgovorima te odabiru kandidata (društva Varkom d.d., Varaždin, Aquatehnika d.o.o., Varaždin, Ivkom d.d., Ivanec i Parkovi d.d., Varaždin)
- razmotriti mogućnosti davanja ovlaštenja i drugim pravnim ili fizičkim osobama, koje ispunjavaju uvjete tehničke, stručne i financijske kvalificiranosti, za izvođenje priključaka na distribucijski sustav kojim upravlja (društvo Termoplin d.d., Varaždin)
- voditi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji sadrži konačni datum isporuke roba i konačni iznos, koji je naručitelj isplatio na temelju ugovora o javnoj nabavi (društvo Ivkom d.d., Ivanec)
- preispitati opravdanost povećanja imovine (ulaganja na tuđoj imovini) za radove proširenja groblja i izgradnje grobnica, koje su prodane korisnicima grobnog mjesta (društvo Ivkom d.d., Ivanec)

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela uspostavi standarda ponašanja čije bi primjenjivanje smanjilo mogućnost prijevара, povećalo svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevара kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevаre te poboljšaju sustav razotkrivanja nepravilnosti i izvješćivanja o sumnji na prijevаru.